

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 231.

V Ljubljani, v torek 9. oktobra 1894.

Letnik XXII.

Vojaška bolnica in preskrbovalno skladišče v Ljubljani.

(Govor gospoda poslanca Kluna v delegaciji dne 5. oktobra).

Visoka delegacija! oglašil sem se za besedo, da spregovorim o stvari, o kateri se je že večkrat govorilo v visoki delegaciji, o kateri pa tudi letos ne smem molčati, ker se naadam, da bodo naše ponižne prošnje in besede c. in kr. vojna uprava vendar jedenkrat uslišala in se nanje ozirala. Jaz mislim c. in kr. garnizijsko bolnico in preskrbovalno skladišče v Ljubljani, o kateri stvari opetovano govoriti ne spodbuja delegatov kranjskih samo pregovor: Gutta cavat lapidem non vi, sed saepe cadendo, temveč tudi okoliščina, da nahajamo nekaj podobnega v proračun c. in kr. vojne uprave.

V 2. zvezku, 2. delu prilog k proračunu o skupnih stroških in dohodkih nahajam na strani 21 pod IV. A, naslov 11, postavko s svoto 130.000 gld. kot četrti obrok za zgradbo novega vojaškega preskrbovalnega skladišča v Košicah. Ta zahteva se je že leta 1892. predložila delegaciji in s tem utemeljevala, da ni moč razširiti premajhnega skladišča, ki se nahaja sredi mesta.

Ravno tako je tudi s c. in kr. preskrbovalnim skladiščem in garnizijsko bolnico v Ljubljani. Primarni nista, o pomanjkanju prostora se tudi tožiti ne more; ali stojita v sredi mesta ob ulicah, po katerih hodi največ ljudij, nasproti največjim in najbolj obiskovanima hoteloma „pri Maliču“ in „pri Slonu“. Po tem je lahko umljivo, da občinski zastop v Ljubljani kakor tudi občinstvo brez razlike narodnosti želita, da se prestavita ta dva predmeta bolj zunaj mesta in na kak kraj bližje vojašnice. Natančnejši uzroki za to so se navajali že prejšnja leta tukaj v delegaciji tako obširno, da bi bilo odveč, jih tukaj še ponavljati. Le jedno naj omenim.

Jedva 200 korakov od vojaške bolnice je deželna civilna bolnica. Z ozirom na zdravstvene razmere, in na to, da se mesto mora razširiti, se je odločil deželni zastop, da proda dosedanjo civilno bolnico z obširnim vrtom za 120.000 gld. in zunaj mesta s stroški nad 600.000 gld. zgradi novo in vsem novodobnim zahtevam ustregajočo bolnico, kar je pa bilo za deželo Kranjsko jako težko.

Nadejali smo se, da po odstranjenju civilne bolnice izginje tudi vojaška bolnica iz mesta. Mesto Ljubljana je tudi storilo, kar je v njega močeh, da se to zgodi. V tem, ko je dežela morala še le iskati kupca za staro bolnico in k njej spadajoča zemljišča, in ga je le našla, ker jo kupi velikodušen mož, kateri podari staro poslopje v dobrodelne obrtnoizobraževalne namene; je pripravljeno mesto Ljubljana vojni upravi olajšati zgradbo nove novodobnim zahtevam ustrezajoče vojaške bolnice in preskrbovalnega skladišča s tem, da kupi od nje poslopja in k njim spadajoča zemljišča za 180.000 gld.

Kdor pozna stare v javnozdravstvenih in humanitarnih ozirih pomanjkljive bolnice, bi bil po pravici pričakoval, da bode vojna uprava porabila priliko, ki se jej ponuja v Ljubljani, da zgradi c. in kr. vojaško bolnico, kakeršno zahteva javno zdravstvo, da bode za zboljšanje zdravstvenih in preskrbovalnih potreb pokazalo isto skrb, kakor za oboroževanje.

Zdravje je pač najdražje, kar ima človek. Če mora vojak v službi za domovino žrtvovati svojo fizično moč, svojo svobodo in voljo, bode vendar povekševalo njegov pogum in ga pomirjevalo to, da je, če zbolí, z vsem preskrbljen, kar zmora človeška umetnost.

C. in kr. garnizijska bolnišnica in preskrbovalno skladišče je staro poslopje, bivši samostan klarisarije, ki po zagotavljanju vojne uprave zadošča sicer svojemu namenu. Mej starim poslopjem in novo po vseh zahtevah javnega zdravstva vrejeno

bolnišnico je pa pač velika razlika. To spozna tudi vojna uprava in bi rada imela za vojaško bolnišnico in preskrbovalno skladišče novo poslopje, da bi le sama ničesa ne žrtvovala. Naznanila je ljubljanskemu mestu, da odstopi stara poslopja in zemljišča, ako mesto iz svojih sredstev zgradi vojaškemu eraru novo, vsem zahtevam javnega zdravstva vstrežajočo garnizijsko bolnišnico jednake velikosti in novo preskrbovalno skladišče na primernem kraju.

Ljubljansko mesto tega nikakor storiti ne more; za stara poslopja vendar ne more toliko dati, kakor za nova, temveč le toliko, kolikor so vredna. Pa še svota 180.000 gld. bode Ljubljano hudo zadela, ker s pridobljenim zemljiščem ne bode delala špekulacije, temveč je bode največ zastonj morala dati v javne namene.

Da je visoka vojna uprava to stvar že dosedaj rešila, bila bi gotovo jako ustregla vladi v državnem zboru zastopanih kronovin in dežel. Deželna vlada Kranjska ima v najemu neko deželno hišo in mora sedaj gledati, da zgradi svoje poslopje, ker se jej je odpovedalo. Mesto, kjer je sedaj c. in kr. preskrbovalno skladišče, bilo bi za to pač najugodnejše stavbišče. Tako se bode pa poslopje zidalo popolnoma zunaj mesta. Stavbišče za novo poštno in brzojavno poslopje kupiti se je moralo za nečuvno visoko ceno in je pri tem še majhno in stisnjeno, in novo gimnazijsko poslopje se mora tudi postaviti prav na koncu mesta. Vse te in še druge občne koristne zgradbe bi bile našle dovolj prostora na tem mestu, ko bi bilo c. in kr. vojno ministerstvo vsprejelo ponudbo ljubljanskega mesta.

Seveda se odgovarja, da poslopja, ki se služila vojaškim namenom in se opusté, se prepusté finančnemu ministru dotične kronovine, da preskrbi potrebna denarna sredstva za nove zgradbe. Jaz nočem preiskovati, ako je opravičeno to načelo, ali v Košicah se niso ravnali po njem, ker sicer bi res vi-

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

XLV.

Tako stanje bila je prava bolezen; ne vem, bi li smel reči, nekak sonambulizem. Bil je brez dvojbe učinek velike utrujenosti, prouzročene po premišljevanju in bdenju.

A prišlo je še huje. Po noči nisem mogel nikdar spati in večinoma me je tresla mrzlica. Vsled tega nehal sem piti zvečer kavo, spal pa vendar le nisem.

Zdelo se mi je, kakor bi bila v meni dva človeka, jeden, ki hoče vedno pisma pisati, drugi, ki hoče delati kaj drugega. Poravnajva se torej, le piši pisma, pa piši jih nemški, tako se priučimo nemškemu jeziku.

Pisal sem torej vse v slabej nemščini. Tako sem vsaj v tem učenju nekoliko napredoval.

Zjutraj sem po dolgem čuvenju utrujenih možgan nekoliko zadremal. Po tem se mi je sanjalo, ali bolje: mešalo se mi je, da vidim očeta, mater ali koga drugega meni dragega, obupajočega o mojej nesreči. Slišal sem njihov jok in takoj se vzbudil jokaje se in prestrašen.

Mnogokrat zdelo se mi je v tem kratkem spanju, da slišim mater, kako tolazi druge stopaje z njimi v mojo ječo in govorečo mi najsvetejše besede, o dolžnosti, vdati se v božjo voljo; ko pa sem se jaz najbolj veselil njenega poguma in poguma družih, priteklo so jej nenadoma solze in vsi so se zjokali. Nihče si ne more misliti, kake muke je prestajala potem moja duša.

Da bi se oprustil tako mučnega stanja, odločil sem se, da ne pojdem prav nič več v posteljo. Imel sem celo noč luč, stal pri mizi, bral in pisal. Pa kaj! Prišel je trenotek, da sem bral popolnoma vzbujen, a umel nisem ničesar in mi ni bilo nikakor mogoče zbirati svojih mislij. Potem pa sem kaj prepisaval, a prepisovaje mislil sem kaj popolnoma drugega, premišljeval sem žalostno svojo usodo.

In ko sem se ulegel v posteljo, bilo je še slabše. Nobene lege nisem mogel prestajati, premetaval sem se sem ter tja, tresoč se in moral sem vstati. Ako sem pa malo zaspal, prouzročevale so mi brezupne sanje mnogo večje zlo od čuvanja.

Molitve moje bile so brezvspešne, pa vendar sem jih ponavljal pogostoma, ne mnogo govoreč, a klicaje Boga na pomoč! Boga, ki je kot človek sam skušal bolesti človeške!

V strašnih teh nočeh razburila se je včasih moja domišljija tako, da se mi je zdelo, akoravno vzbujenemu, sedaj da slišim stokanje, sedaj prikrit smeh v ječi. Od otročjih let sem nisem nikdar verjel v čarovnice in strahove, a sedaj me je razburjalo to stokanje in ta smeh in nisem vedel, kako bi si to razlagal, bil sem prisiljen dvomiti, ni li to morda nagajanje neznane mi hudobne moči?

Večkrat sem prijel tresé se luč in pogledal, ni li kedo pod posteljo, ki mi nagaja. Večkrat začel sem dvomiti, me li niso prestavili iz one v to sobo, ker je tu kaka past ali pa so v steni kake skrivne duri, skozi katere moji preganjalci vohajo vse, kar delam in se razveseljujejo s tem, da me neusmiljeno strašijo.

Ako sem bil pri mizi, zdelo se mi je, sedaj, da me kedo vleče za obleko, sedaj, da je kedo sunil kako knjigo, ki je pala na tla, sedaj, da kedo za mano piha v luč, da bi jo ugasnil. Potem pa sem skočil po konci, gledal nazaj, hodil nezaupljivo sem ter tja in vpraševal samega sebe, sem li nor ali sanjam. Nič več nisem vedel, je li stvar, katero vidim ali slišim, resnična ali samo domišljena in vzkliknil sem tesnega srca:

»Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?«

(Dalje sledi.)

3/4 b h M. M. Ramm

soke svote 595.000 glđ. ne našli v proračunu skupnega vojnega ministerstva, temveč v proračunu ogerskega finančnega ministerstva.

Tudi v Košicah je bilo za vojaške namene namenjeno poslopje, ki se je opustilo; kaj se je s tem poslopjem zgodilo, se je li dalo na razpolago ogerskemu finančnemu ministerstvu, iz poročila ni razvidno, to se pa jasno vidi iz predlog skupnega ministerstva predloženih delegaciji, da je za novo zgradbo proračunjeni znesek prevzel se v potrebnosti skupnega finančnega ministerstva, za katero doprinese Cislitvanija 70 odstotkov, Ogerska pa le 30 odstotkov.

Ce je to bilo mogoče na Ogerskem, bode to v Cislitvaniji in zlasti v Ljubljani tem lažje mogoče, ker bi bil velik del za novo zgradbo potrebne svote pokrit iz skupila za stara poslopja in bi ostanek največ, t. j. 70 odstotkov, zadel zopet le Cislitvanijo. Naj se nikar ne utrjuje vera, ki se vedno bolj širi v naših deželah, da se Ogerski vse dovoli, Cislitvaniji pa ničesa. Zaradi tega to stvar še jedenkrat priporočam naklonjenosti visoke vojne uprave. (Dobrokljči.)

Iz ogerske gospodske zbornice.

Iz Budimpešte, 8. okt.

Seja se je začela že ob desetih dopoldne in je bilo že ob začetku zbranih jako veliko velikašev. Prišla sta tudi Pavel Esterhazy in knez Artur Odescalchi, katerih ni bilo, ko se je obravnaval zakon o svobodnem bogoslužju. Liberalni baron Ludovik Simonyi, bivši trgovski minister pod Tiszom, se je dal bolan od dveh slug pripeljati v zbornico.

Začelo se je posvetovanje o predlogi, ki se tiče enakopravnosti židovske vere. Pavel pl. Zsontagh je prvi govoril za predlogo in pel hvalo patrijarhatu ogerskih židov.

Grof Ferdinand Zichy tudi priznava, da so židje dobri ogerski domoljubje in on tudi ni proti temu, da se urede zadeve židovske vere na Ogerskem. On je pa odločno proti temu da bi se dovolilo kristijanom prestopati v židovstvo, ker to nasprotuje pojmom krščanstva. Židje pa že sedaj lahko pristopajo h krščanstvu. Tudi se boji govornik, da nastane kaka nevarnost, ker še ne poznamo dovolj židovskega nauka.

Učni minister je naglašal, da se le dajo židom jednake pravice. Če je dovoljeno pristopiti od jedne krščanske vere k drugi, zakaj bi ne bilo dovoljeno od krščanstva k židovstvu. Tukaj se ne gre ozirati na stališče kake vere, temveč se je treba postaviti na objektivno stališče zakonodajstva. Židom se z vladno predlogo ne dajo nobene predprave, ali se jim le enakopravnost pripozna.

Alojzij pl. Duruvarj je tudi za predlogo. On misli, da dogmatični oziri v taci predlogah ne bi smeli priti v poštev.

Višji dvorni maršal grof Anton Szecsen je odločno proti temu, da bi se zakonito dovolil prestop v židovstvo. Krst je neizbrisljiv in se ga znebiti nikdo ne more, naj stori kar koli in zatorej se krščencu ne more postavno dovoliti, da bi se poizdil.

Bivši učni minister je tudi seveda predlogo zagovarjal.

Grof Geza Szapary se je tudi odločno izrekel proti vladni predlogi z enakim povodom kakor Szecsen in Zichy.

Končno sta grof Štefan Keglevich in pravosodni minister predlogo zagovarjala, potem se je seja zaključila.

Pri glasovanju se je predloga zavrgla s 109 proti 103 glasom. Vlada je podlegla nekaj zaradi tega, ker se nekateri protestantski duhovniki, kakor škofa Zelenka in Baltik, potem luteranski višji prokurator baron Desiderij Pronay in njegov brat, dalje nekateri liberalni aristokrati, kateri so dosedaj podpirali vladno, kakor grof Aladar Andrassy, grof Emerich Szecheny in grof Nikolaj Zay niso udeležili glasovanja. Dvorni maršal Szecsen je glasoval proti predlogi. Knez Pavel Esterhazy in grof Elemer Batthyany sta prvi pot prišla v zbornico, da sta oddala svoj glas proti predlogi.

Danes je tudi zbornica poslancev imela sejo. Ministerski predsednik jej je naznanil, da je propal zakon o svobodnem bogoslužju in se je batil, da še druge predloge padejo v gospodski zbornici. On je nasvetoval, da se predloge, ko se vrnejo zbornici, kar v plenumu razpravljajo in povrnejo nespremenjene gospodski zbornici.

Temu sta ugovarjala Ugron in Polonyi. Končno se zbornica še le odloči, kako bode postopala, ko pride poročilo gospodske zbornice.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. oktobra.

Poraz ogerske vlade. Propala je vladna predloga o svobodnem bogoslužju in propala je predloga o enakopravnosti židovske vere. S tem sta podrti dva stopnja cerkvene politike sedanje vlade. Res je, da predlogi poidejo se v zbornico poslancev, ali vlada nima dosti upanja, da bi bil ugodnejši izid zanjo, ko pridejo drugi pot v gospodski zbornici na vrsto. Najhuje je pač za vladno to, da so jo sedaj že zapustili nekateri liberalni magnati, kateri so jo podpirali, ko je šlo za civilni zakon. Gospodje so pa prišli do prepričanja, da vladna politika pelje Ogersko le v pogubo.

Cankov se je bil zopet obrnil do srbske vlade, da bi mu dovolila naseliti se v Pirotu blizu bolgarske meje. Srbska vlada, ki noče trpeti nobenih agitacij proti Bolgariji, mu je to prošnjo odklonila. Cankov zatorej misli v kratkem ostaviti Srbijo. Nastaniti se misli v Rumuniji ali pa v južni Rusiji, od koder bode ruval proti bolgarski vladi. Mož hoče vsekako še igrati kako politično vlogo.

Makedonija. Po poročilih bolgarskih listov se roparji vedno množe v Makedoniji, mej uradniki pa vlada velika korupcija. Od marca sem je samo v monastirskem vilajetu bilo 23 ropnih umorov. Roparji so napali več vasij. Bolgarski listi tožijo, da se bolgarski živelj zatira v korist srbskemu v skopeljskem vilajetu.

Nemški državni poslanec dr. Haas. Alzaška vlada je nedavno bila pozvala dr. med. Haasa v Metz, da naj prostovoljno se odreče mestu učitelja na šoli za babice. Proti dr. Haasu je nedavno kričalo vse nemško časopisje, ker je poslal svojega sina v francosko vojaško šolo v Saint Cyr. Dr. Haas pa ni hotel odložiti svoje službe, zato ga je pa sedaj vlada odstavila. Nekateri časopisi so zahtevali, da bi se državnozbornski red tako premenil, da bi zbor smel izključiti nevredne člane, ali to se pa vendar ne bode zgodilo, ker stranke vedó, da bi to bilo nevarno orožje. Bismarck je ob svojem času vse naprednjake razglašal za sovražnike države in bi bil gotovo zahteval, da se izbacnejo iz državnega zbora.

Učna reforma na Španjskem. Španjski učni minister je izdal neki dekret, kateri ima namen pouk srednjih šolah postaviti na neko novo-dobno brezversko podlago. Ta dekret našteva nič manj kakor 40 predmetov, kateri naj bi se učili na srednjih šolah in to predmeti, kateri nikakor niso za srednješolce. Tako se bodo tudi učile v srednjih šolah razne filozofične sisteme in še več drugih predmetov, ki so jako pripravi učencem zmešati pamet in brezverskim profesorjem dajo jako lepo prilžnost prodajati svoje brezverske nazore. Proti reformam se je pa že začel hud upor mej katoliškim španjskim prebivalstvom. Upati je, da bode vlada sama popustila vso stvar, ali bode pa v kratkem prisiljena umakniti se.

Kitajci in Japonci. Večkrat se je že poročalo, da so Japonci že prestopili kitajsko mejo. Vse to se pa sedaj še ne potrjuje. Res je, da prodirajo dalje, ali po slabih potih v tamošnjih krajih še niso mogli priti do meje. Ker pa sedaj nastopa zima in je od meje do Mukdena še 280 kilometrov, se najbrž Japonci letos ne bodo upali na Kitajsko, temveč bodo prezimili na Koreji, ki je popolnoma v njih rokah. Pred vsem bode jim pomisliti, kako težavno bi bilo po Kitajskem vojno preskrbovati z življem, kajti kitajska vojna navadno vse opustoši za seboj. — Poročila o vstajah na Kitajskem iz Shangaia niso zanesljiva. Prihajajo od raznih časniških dopisnikov, ki brzojavljajo vsako še tako nezanesljivo govorico.

Razgled po slovanskem svetu.

Preradovičev spomenik.

Omenil sem že v enem svojih dopisov, da dobi mesto Zagreb v kratkem krassen spomenik pesnika Preradovića, ki ga je mestni občini poklonil domoljub dr. Miletić. Dolgo so ugibali naši mestni očetje, kam da postavijo ta spomenik. Tu po časopisih se je razpravljalo o tem, ali ne odločno, kakor je bilo potrebno. Poslednjič sklenejo, da postavijo spomenik zdej za kemični laboratorij, okoli katerega se ima

časoma razširiti perivoj vse doli do novega kolodvora. Da ni kemični laboratorij že sam na sebi spaka za ta bodoči perivoj, ne bi gotovo nobeden nič imel proti temu, da se na opredeljenem mestu postavi spomenik. Ali zadnji del te zgrade zares ne odgovarja estetičnemu okusu, a še nevestneje bode, če se bode zdej postavil spomenik, ki ima biti ures omenjenemu predelu mesta. Pravijo, da bode zasajeno drevje pokrilo zgradbo, da se ne bode videla. Vkljub temu ostane ta kraj neumesten za tako lep spomenik. Zakaj niso ostali pri prvem sklepu, da se postavi spomenik z desne strani akademije, kjer bi bil časom postavljen na levi strani Gajev? To bi bilo harmonično in ukusno urejenje trga. Lepo bi bilo tudi, da se postavi omenjeni spomenik sred novega perivoja med kemičkim laboratorijem in državnim kolodvorom. Seveda je treba ta perivoj še le urediti; ali bilo bi bolje, da so počakali, dokler se perivoj uredi in potem spomenik postavi tjakaj, mesto da ga postavljajo v tako zakotje. Ker so se v najnovejšem času oglasile proti temu delu prav ugledne osebe, je še mogoče, da se spomenik postavi na katero drugo prikladnejše mesto, saj je to tudi želja vseh inteligentnejih prebivalcev Zagreba.

Družbe sv. Cirila in Metoda redna IX. velika skupščina

dné 7. avgusta 1894 leta v Novem Mestu.

(Dalje).

Brzjavno so pozdravili družbo sv. Cirila in Metoda v Novem mestu:

Bela Peč: Gospod, otmi nas, ginemo! Sv. brata Ciril in Metod, prosita za nas! Morituri vos salutant! *ertin, Maty.*

Bohinjska Bistrica: Zbrane skupščinarje srčno pozdravljata, želeč najboljšega uspeha.

Predsednici ženskih podružnic šentpeterske v Ljubljani in krške: Ana dr. Zarnikova in Marija Pfeiferjeva.

Brežice: Ker je naš zastopnik službeno zadržan, pozdravljamo tem potom najsrčneje vse udeležnike. Živela družba, rešiteljica slovenske mladine! *Podružnica v Brežicah.*

Budjevice: Čehi, na slovesnosti v Budjevicah zbrani, spominjajo se Vaše slavnosti in kličejo bratom Slovencem pristrčno: na zdar! živel slovenska vzajemnost! *Lenz.*

Celje: Kdor je bogat, daj rokohvat — dočim reven mož, vložil mali groš: in naš narod siromak — bode imovit orjak.

Dragotin Hribar, duhovnik Marzidovšek, notar Svetina, profesor Bezenšek, Vatroslav Holz.

Celovec: Metropoli Dolenjske na velevažnem shodu zbranim rodoljubom in rodoljubkinjam srdačni živio! Bog blagoslovi delo slavne družbe, ki bodi narodu našemu upanje na boljšo bodočnost! *Podružnica celovška.*

Celovec: Zadržani udeležiti se shoda pozdravljamo vse udeležence želeč, da prospeva slavna družba in utrdi ob mejah skale zoper naših nasprotnikov navale.

Jagodic, dr. Kraut, Legat.

Črmošnice: Slavna družba sv. Cirila in Metoda, danes Te pozdravlja Rim in Slovanski Velegrad, zbrano v glavnem mestu vesele Dolenjske. Tudi mi dva te danes ponižno pozdravljava s srčnim vzdihom do ljubega Boga; naj blagoslovi na prošnjo sv. bratov Cirila in Metoda za dušni in telesni blagor milega naroda delajočo družbo sv. Cirila in Metoda. Bog živi!

Brata Ciril in Metod.

Črnomelj: Živeli vrli branitelji naše dece! Slava kliče Vam rodovina Kupljenova.

Črnomelj: Bog blagoslovi delo slavne družbe! *Prva belokranjska ženska podružnica.*

Črnomelj: Zbranim narodnim bojevnikom gromoviti: Živeli! *Notar Kupljen.*

Črnomelj: Vrlim braniteljem naše mladine: Slava in gromoviti živio!

Franjo Šusteršič, Ivan Nagu.

Gleichenberg: Za domovje se borite, za domovje vdarite! *Slovenci in Hrvati.*

Gleichenberg: Blagoslovi mili Bog delovanje prepotrebne družbe! Pristrčno pozdravljam vse prečastite skupščinarje, ker sem sam zadržan. Zakaj, pojasnjuje kraj. V duhu sem pa pri Vas in z Vami. Od tu Vam kličem z brati Hrvati: Na zdar! *Doktor Štor.*

Gleichenberg: Ovdje boraveći Hrvati i Slovenci Vam kliču: Napred za dom i slavjanstvo. Živili! *Stanko Tuškan, dr. Franjo Stor.*

Herpelje: Iz Materije v tužni Istri: Bodi pozdravljena slavna skupščina, ki deluješ za narodne pravice. Naj Tvoji napor dosežejo zaželeni uspeh, da bi sijalo solnce enakopravnosti našemu narodu, kateri živi za cesarja in domovino.

Kastelic, župan.

Idrija: Idrijska ženska podružnica sv. Cirila in Metoda kliče udeležnikom glavne skupščine trikratni živio!

Karolina Lapajnetova, predsednica.

Idrija: Živi družba Cirila in Metoda! Živi vrlo vodstvo! Slava zbrani skupščini!

Delavsko bralno društvo.

Kastav: Glavna skupščina deluj v združenje duha, moči in srca Slovencev. Sveti Ciril in sveti Metod, varujta slovenski rod!

Dekan Rogač, dr. Sebesta, Požar, Šifrer, Štemberger, Volk.

(Konec sledi)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. oktobra.

(Državni zbor) se snide dne 16. oktobra. Dasi nekateri listi trde, da bode zborovanje kratko, vender se je tega težko nadejati, ker imajo odseki dela preobilo.

(Socijalno-demokratske surovosti.) Z nedeljskega shoda smo izvedeli več podrobnosti, ki označujejo, kakšna podlost diči ljubljanske socijaliste. Jednemu izmed kat. članov so mej shodom skrivaj razrezali suknjico; drugega je jeden z nožem ranil v prst. Imeli so seboj tudi pripravljene krogle in palice s svinčenimi bunkami. Pri ti priliki omenjamo, da so samo slov. kat. delavci dvakrat rešili socijaliste v Kamniku, da jih ni razjarjeno ljudstvo pošteno nabilo. Tudi v nedeljo bi bili lahko zmlati tisto pešeco socijalnih demokratov, če bi bili hoteli. Toda slov. kat. delavci se ne bojunejo s surovostjo in divjaštvom, marveč z resnico.

(Od sv. Mihela poleg Šoštanj) se nam poroča, da so nova zvonova, katera so premilostni gospod knezoškof lavantinski dne 27. septembra t. l. posvetili pri tukajšnjem dvornem zvonarju Samassi, srečno pripeljali k sv. Mihelu in da so ju tudi srečno potegnili v zvonik. Z lepim ubranim zvenenjem so farani jako zadovoljni.

(Vinoreja.) Iz Št. Jerneja se poroča da je trtna uš uničila ondi skoraj vse vinograde, ker so ljudje malo ali skoraj nič storili proti temu nevarnemu sovražniku vinorodnih krajev. Šele letos uvidevajo koristi previdnejših mož, ki so škropili ter z ameriški trtami pomlajali svoje vinograde. Ljudem gre na roke tamošnja kmetijska podružnica, ki si je napravila 6854 štirj. metrov veliko trtnico. Deželni odbor je dovolil 120 gld. podpore, ob enem je podružnični odbor prosil državne podpore.

(Podružnični shod v Črni na Koroškem.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Črno in okolico je imela minulo nedeljo dne 7. t. m. pri Stulerju v Črni svoj letni občni zbor. Udeležilo se je jako mnogo rojakov tudi iz daljše okolice in od Meže, da je bilo zborovanje nepričakovano dobro obiskano. Slavnostni govornik je v daljšem govoru utemeljeval in pojasnoval potrebo verske in slovenske šole in opominjal v lepem številu došle rojake, naj se zavedajo svoje narodnosti in naj odločno zahtevajo za svojo mladino katoliško-slovenskih šol. G. Kandut je govoril o potrebi in namenu Ciril-Metodove družbe, na kar se je še govorilo o narodnosti in kratko o zgodovini našega narodnega prebujenja in zato zaslужnih mož Vodnika, Bleiweissa, Einspielerja itd., katerih podobe so z venci lepo okinčane krasile zborovalno sobo. Vmes je prepeval „Gorotan“.

(V Prevaljah) na Koroškem se med tamošnjimi mnogoštevilnimi delavci pokazujejo socijalni demokratje. Dne 30. sept. so imeli shod, na katerega so vabili tudi kmete. Raztrosili so i tam znane rudeče listke. Prepotrebno bi bilo v Prevaljah slovensko kat. delavsko društvo in važno narodno delo bi dovršili rodoljubi, ki bi ga osnovali. Tedaj na delo!

(Iz Celovca) dne 9. okt.: Dne 1. t. m. je imelo nemško kat.-konstitucijsko društvo tū svoj letošnji občni zbor. Po poročilu posnamemo, da je društvo letos, zlasti ob času državno- in deželno-zborskih volitev jako odločno in marljivo delovalo, napravilo od zadnjega zbora, t. j. v času ne čisto 9 mesecev

33 shodov, pri katerih je nabralo 1412 udov. V prejšnjih 20 letih svojega obstanka doseglo je društvo le 1118 udov. Razdelilo je med ljudstvo jako veliko število dobro pisanih knjižic in vrlo delovalo, da razširi i na Koroškem krščanska misel. Taka delavnost je pač poznejanja vredna!

(Javen shod) napravi „Kat.-pol. in gosp. društvo za Slovence na Kor.“ prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. v Dolinčicah pri Rožecu v Zgornjem Rožu. Zborovanje obeča biti prav zanimivo. Govorilo se bode o razmerah kmetijskega stanū, o šolah, političnem položaju itd.

(Bratovščina hrvatskih ljudi v Istri) imela je dne 20. min. mes. občni redni zbor. Vkljub ustanovljenju šolske družbe sv. Cirila in Metoda, za katero se je tudi nabiralo, podelila je bratovščina podpore 755 gld. in nje premoženje se je zvišalo za 288 gld. 27 kr. ter znaša danes 10.686 gld. 48 kr. Podpore je dobilo 5 vseučiliščnikov, 19 gimnazijalcev, 19 učiteljskih pripravnikov in pripravnic, 16 učencev delavske šole in 5 pripravnikov za učiteljska. Od 20letnega obstoja družbe potrošilo se je podpore 9835 gld. — Družba je že pred petimi leti naprosila vlado za dovoljenje, da more v javnih lokalih napraviti nabiralnice za milodare, no, do današnjega dne ni dobila odloka. Menda potuje po polževi železnici!

(Brez naslova.) Pod tem zaglavjem dobivamo iz Istre nastopno: Ze več let pogajajo se deželni odbori isterski, tržaški in goriski, kako bi sezidali skupno norišnico; no, do želenega rezultata še ni prišlo in menda še ne pridejo tako hitro. V tržaški norišnici je vse prenapolnjeno, v mestni bolnišnici ni prostora. Istra pa ne more nikjer hraniti svojih nesrečnih deželanov. V Trstu jih je precej veliko in za te mora poskrbeti dežela. Kakor javljajo, večina deželnega odbora isterskega — katera menda tudi spada v norišnico — poskusila je v Vodnjanu in Pulju pri mestnih bolnišnicah najti prostora za mirnejše umobolnike, ki se nahajajo v Trstu in katere upravništvo tržaške umobolnišnice noče dalje vzdrževati. Omenjena mesta nista hotela dovoliti prostora za umobolnike z dežele, ker imajo v obilici meščanov oskrbovati. Ker torej isterska dežela nima prostora, kje bi nesrečneže pod krov spravila, poskušala je prostore na Italijanskem in v resnici našla na Furlanskem, kamor v kratkem iz Trsta odpošlje do 60 mirnejših umobolnikov, za katere bode morala plačevati tuji državi. — Vse to počenjanje in nesloga italijanskih deželnih odborov in gospode zahteva, da se čim prej kaj stori, kako da se prepotrebna norišnica sezida za vse vkup ali — za vsako deželo posebej.

(Prvo podružnico družbe sv. Cirila in Metoda za Istro) ustanovili so pazinski rodoljubi. Otvoritev se je vršila v nedeljo dne 30. min. mes. Bodi srečna!

(Obsojeni italijanaši.) Pišejo nam iz Lovrana: Dne 26. min. mes. je bil obsojen na 90 gld. globe pred okrajnim sodiščem v Voloski nekdanji „veliki“ Hrvat in Starčevićanec, ki se je v Zagrebu na preparandiji šolal ter po mestu v rudeči čepici hodil, znani Kuzma Battestini-Krstić iz Lovrana v Istri, sedanjí italijanski učitelj na Reki in največji naš narodni nasprotnik. Obsojen je bil že v tretjič, ker je razžalil lovranskega župana Turčiča. Oni gospod je provzročeval razne nered v lovranski občini ter potem po italijanskih časopisih trosil, da so Hrvati neredi provzročevali. Če kje, to pri tem gospodu velja rek: Gorji poturica nego Turčin! — Pred okrožnim sodiščem v Rovinju je bil obsojen na tri tedne zopora neki Jurij Persico, ker je demonstrativno obstal pokrit ob priliki ustoličevalne procesije veleč. g. župnika Nedveda v Šterni. — Kje so pa krivci, ki so cesarsko in narodno zastavo o iste priložnosti raztrgali? Bili so že pod ključem, a vsled intervencije bujske gospode iz zopora izpuščeni. Mari za njih ne obstojijo zakoni?

(Mrtva roka.) Iz Zagreba, 7. oktobra. Odkar se je naselil zagrebski nadškof v svoje dvore, delé se zopet vsake sobote milodari zagrebskim siromakom. Z množenjem prebivalstva v Zagrebu, raste tudi revščina progresivno. Ogromno je število siromakov, ki zahajajo vsako soboto v škofovsko dvorišče, kjer se deli miloščina od 11—12 ure. Vsakrat pride sam tajnik nadškofov dr. Premuš s znatno svoto denarja, ali ga po navadi vselej zmanjka prej nego je nadaril vse ter mora veliko mošnjo po dvakrat napolniti. Posobno mnogo se razdeli tudi med sramežljive berače, seveda se med nje vmeša tudi mnogo nesramežljivih, to pa seveda ne preči plemenitega nad-

škofa niti najmanje v njegovej darežljivosti Pridite, obrekovalci duhovnov, le enkrat pogledat v nadškofovo dvorišče prigodom delitve milodarov, zagotovim vas, da vas bode ta prizor ganil, tudi ko bi bilo vaše srce od kamna, in prepričani bodete, da je prava darežljivost in milosrčnost v istini doma v duhovskih dvorovih.

(Proračun mesta Zagreba za l. 1895.) Računarski oddel mestnega poglavarstva je že izdelal osnovo proračuna za bodoče leto ter ga izložil na uvid v mestnej hiši. Kakor se mesto razvija in prebivalstvo množi, tako rastejo tudi svote mestnega proračuna. Za bodoče leto bode mesto potrebovalo za upravo svojo 651.928 gld. rednih in 57.987 gld. izvanrednih, tedaj vkup 709.915 gold. Dohodkov ima pa 647.129 gld., tedaj zmanjkuje za prihodnje leto celih 62.786 gld. Ta primankljej se bode pokrila z 12% občinsko naklado, ki bo iznašala 62.832 gold. Potem takem ostane pri proračunu mali presežek od 47 gld. Bodoče leto bodo tedaj Zagrebčani začeli plačevati občinsko naklado na direktno davke. To se imajo zahvaliti onim modrijanom v hrvatskem taboru, ki so se dali pregovoriti, da se je spremenila postava o občinskih dohodkih ter dovolili, da se uvede točarina. Mesto je pokrivalo do zdaj svoje stroške z občinskimi dohodki, pa bi jih bilo še, da ni omenjena postava spremenjena, če tudi se v novjšem času izvajajo velika mestna podjetja, kakor kanalizacija itd.

(V Ljubljano skočil) je včeraj ob tri četrti na 7. uro na večer neki moški s čolna v obližju frančiškanskega mostu ter zgial v vodo, ne da bi se ga bilo moglo rešiti. Poizvedbe se vrše.

(Poskušen samomor.) Včeraj okolu 5. ure popoldne skočil je nek nadomestni rezervnik domačega pešpolka z Janescheve plovnice na sv. Petra nabrežju v Ljubljano, da bi se utopil. Dasi se je nabralo ondu mnogo gledalcev, vendar ni imel nihče poguma skočiti v vodo po samomorilca in stoprav mimo prišedši magistratni sluga Tomaž Krivic skočil je za utopljenecem ter ga po obilem naporu izlekel iz vode in mu tako otel življenje. Ljubljana je ondu nenavadno globoka.

(Vsled težke poškodbe na glavi.) katero je zadobil včeraj 4letni delavčev sin Karol Vojska na škarpí za Obrezovo hišo, umrl je imenovaní danes v deželni bolnici.

Darovi za dom katoliške družbe.

Darovali so p. n. gg.:

Mil. st. prošt dr. Leonh. Klotar 50 gld.; kanonik Rihard Frank 25 gld.; župnik Matej Tavčar 100 gld.; župnik Frančišek Jarc 15 gld.; župnik Janez Gerčar 10 gld.; župnik Martin Narobe 10 gld.; župnik Anton Stenovec 10 gld.; dekan Tomaž Kajdiž 10 gld.; kanonik Monsn. Luka Jeran 50 gld.; gospodičina Ivanka Zakotnik 5 gld.

Narodno gospodarstvo.

Dobava opravnih in oblačilnih predmetov za c. in kr. vojsko.

C. in kr. drž. vojno ministertvo namerava si za l. 1895. potrebsčino raznih oblačilnih in opravnih predmetov za vojsko zagotoviti potem splošne konkurence. Mej dobavnimi predmeti so mej drugimi: podloge za sedla iz klobučine, čevlji iz klobučine, zaponke za pasove, usnjene rokavice, volnene rokavice, stremeni, podbradne verige za konje, infanterijske lopate, konjska česala, ponve za vodo, kuhinjska posoda, pokrovne skledice, jedilne skledice, vrvi za povezavanje krme, napojna vedra, konjski količi, konjske krtače, evekí za čevlje, žebli za čevlje, starovrstne podkovice z žebli itd. Vsi predmeti morajo biti narejeni po vzorcih, kakoršni so na ogled pri monturnih skladiščih v Brnu, Budapešti, Gradcu in Kaiser-Ebersdorfu in jih je proti plačilu tudi možno od tam dobiti. Ponudbe je vložiti do 1. decembra 1894 pri c. in kr. drž. vojnem ministertvu na Dunaju. Podrobnosti poizvedo se v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Telegrami.

Kolera.

Dunaj. 8. oktobra. Poslednja dva dni jih je v treh bukovinskih okrajih 7 zbolelo za kolero in 2 umrla, v Levovu sta 2 zbolela in 2 umrla, v Krakovu 3 zboleli in 2 umrla. V 19 galiških okrajih jih je pa 146 zbolelo in 76 umrlo.

Peterburg. 9. oktobra. Od 30. septembra do 5. oktobra je v Peterburgu 25 oseb zbolelo za kolero, 16 pa umrlo. V varšavski guberniji jih je od 25. do 30. septembra 6 zbolelo in 6 umrlo, v kališki guberniji jih je od 16. do 21. septembra 18 zbolelo in 11 umrlo, v kijevski v ravno tem času 56 zbolelo in 25 umrlo, v Besarabiji pa 143 zbolelo in 67 umrlo. Od 16. do 29. septembra jih je v saratovski guberniji 162 zbolelo in 96 umrlo, v kijevski 44 zbolelo in 41 umrlo. Od 23. do 29. septembra jih je v Podoliji 290 zbolelo in 142 umrlo, v Besarabiji 157 zbolelo in 63 umrlo. Od 10. do 15. septembra jih je v kurski guberniji 28 zbolelo in 21 umrlo, od 13. do 26. septembra pa v tavrski guberniji 9 zbolelo in 4 umrli.

Vojska mej Kitajci in Japonci.

Tientsin, 9. oktobra. Parnik „Venšov“ je deset milj južno od Cheffoa srečal sedem velicij japonskih ladij, ki so povpraševale po gibanju kitajskega južnega brodovja.

Peterburg, 9. oktobra. Pod poveljstvom generala Nešenka poslala je Rusija na kitajsko mejo v varstvo pred kitajskimi roparji pet vzhodnosibirskih batalijonov, dve stotnji kozakov in tri baterije.

Dunaj, 9. oktobra. Cesar je podelil predmaršalu Alboriju dostojanstvo tajnega svetnika. Podmaršala Galgoczyja je tudi cesar odlikoval z dostojanstvom tajnega svetnika imenujoč ga hkratu poveljnikom 12. voja v Sibiriju. Podmaršal Merta je imenovan poveljnikom 9. voja in poveljujočim generalom v Jožefovem; generalnemu majorju Becku je pa cesar podelil viteški križ Franc Jožefovega reda.

Dunaj, 9. oktobra. Bivšega avstrijskega generalnega konzula v Chicagi, Palitschka, ki je poneveril v diplomatični službi in kot avstro-ogerski komisar v Chicagi večji znesek, so zaprli. Izročili so ga deželnemu sodišču. Ko so ga prijeli, so našli pri njem nabasan revolver.

Dunaj, 9. oktobra. Promet na progi Radgona-Ljutomer se je zopet začel.

Brno, 9. oktobra. Župan Wieser je pri tukajšnji dopolnilni volitvi za deželni zbor izvoljen.

Levov, 8. oktobra. Včeraj je bil tukaj v mestni dvorani shod delavcev, ki so sklenili resolucijo, da naj se vpelje občna volilna pravica. Potem so šli delavci v sprevedu po mestu pojoč in kličeč: „Živela občna volilna pravica!“

Budimpešta, 9. oktobra. Zborovanje delegacij se je včeraj zaključilo.

Budimpešta, 9. oktobra. Parlamentu se je predložil proračun za leto 1895, ki kaže 421,053.088 gold. rednih troškov, 26,470.263 gld. več nego letošnji, prenesljivih troškov kaže budget 20,046.853 gld., za 27,580.030 gld. manj nego letošnji, investicij 20,095.195 gld., za 3,643.220 gld. več nego v letošnjem. Izrednih troškov za skupne stvari je 6,597.602 gld., za 67.041 gld. več. Skupaj znašajo troški 467,792.748 gld., ali 2,600.494 gld. več, nego so bili za letos proračunjeni. Rednih dohodkov je proračunjenih

445,375.831 gld., več za 28,467.737 gld., nego za letos, prenesljivih 22,435.226 gld., za 25,960.622 gld. manj, vkupe 467,811.057 gld., več 2,507.115 gld., kakor za letošnje leto. Prebitek je proračunjen na 18.309 gld., torej za 93.379 gld. manj, nego letošnje leto. Pri primerjanju rednih troškov kaže se proračunski prebitek 24,322.732 gld.

Budimpešta, 9. oktobra. Zbornica poslancev je sklenila, da bode dne 17. t. m. obravnavala zopet o načrtu zakona o svobodnem bogoslužju, katerega je gospodska zbornica odklonila.

Budimpešta, 9. oktobra. Finančni minister Wekerle naglašja, da je budget sestavljen popolnoma na realni podlagi. Ko se državni kredit še bolj utrdi, prišli bomo tjakaj, kjer so že druge vlade, da bode mogoče vzeti triodstotno posojilo. Zaloga zlata je koncem septembra znašala 213¹/₂ milijona goldinarjev in že zadošča, da se končno izvrši uravnavanje valute. Minister upa, da se tudi v Avstriji potrebno zlato poskrbi. Dohodki morajo se povišati, pa vendar vsaj prihodnje leto še ne s povišanjem direktnih davkov. Wekerle pravi, da se najbolj mora gledati na povišanje indirektnih davkov. Zastran davka od špirta se je z Avstrijo doseglo neko sporazumljenje.

Belgrad, 9. oktobra. Kralja Aleksandra bodeta spremljala na potovanje v Budimpešto poslanik Thömmel in srbski poslanik na Dunaju, Simić.

Augsburg, 9. oktobra. Škof Denkel je včeraj umrl.

Antwerpen, 8. oktobra. Najzanimivejši predmet tukajšnje razstave, Stari Antwerpen, gori.

Antwerpen, 9. oktobra. Ogenj v razstavi so pogasili.

Carigrad, 9. oktobra. Včeraj je bil povabil sultan italijanskega veleposlanika Catalanija s soprogo k obedu in mu podelil veliki kordon Osmanlijevega reda.

Rive de Gier, 8. oktobra. Včeraj zvečer je bil iz ničevnega povoda v neki kavarni pretep mej italijanskimi in francoskimi delavci. Trije delavci so težko ranjeni, dva lahko. Pet oseb so zaprli. Sodnijska preiskava se je začela.

London, 9. oktobra. Lord Rosebery včeraj prišel s Škotskega.

Umrli so:

7. oktobra. Leopold Sparovic, delavec, 48 let, Kravja dolina 11, suet.

V bolnišnici:

6. oktobra. Anton Brežič, delavec, 60 let, fractura pelvis.

Tuji.

6. oktobra.

Pri **Stonu:** Rieger, Sess, Kuranda, Chalaupka, Prasse, Heimayr, Eisler, Brenner z Dunaja. — Meyer iz Brna. — Krauss iz Oseka. — Stiegler iz Zagreba. — Büchler iz Esslingena. — Marussig iz Vidna. — Bubak iz Trsta. — Gatsch iz Kostanjevice. — Mejač iz Komende.

Pri **Maliču:** Herz, Eder, Lendbach, Klöf, Schwarz, Zeller, Langer, Dupsky, Weiss, Schönstein z Dunaja. — Caspar iz Kočevja. — Dinkelspiel iz Trsta. — dr. Horak iz Bos. Novi-ja. — Domladiš iz Ilir. Bistrice. — Habl iz Novega Mesta. — Došel iz Prage. — Goriany iz Pariza. — Lovrenc z Jesenice.

Pri **bavarskem dvoru:** Mayer iz Doba. — Kaplan iz Litije. — Vilfan iz Beljaka. — Merčun iz Gradača.

Pri **avstrijskem caru:** Kreis iz Kostanjevice. — Schnpnik iz Miess-a. — Nedelkovits iz Temešvara.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	urakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	739 1	6 6	brezv.	megla	
8. u. pop.	738 6	16 0	sl. svzh.	jasno	0 00
9. u. sved.	739 8	11 0	sl. zapad	del. jasno	
Srednja temperatura 11.2 za 1-3° pod normalom.					

1894

Zimski vozni red

železničnih prog

na slovenskem ozemlju:

Ljubljana-Dunaj; Ljubljana-Trst; Sv. Peter-Reka; Nabrežina-Gorica; Zidan most-Zagreb; Oslje-Velenje; Spielfeld-Radgona-Ljutomer.

Ljubljana-Trbiž-Dunaj; Ljubljana-Novo mesto-Straža; Ljubljana-Kočevje; Ljubljana-Kamnik

dobiva se

komad po 10 kr.

v Katol. Bukvarni in Katol. Tiskarni, pri Ničmanu in A. Turku.

Pozor!

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjam da sem se preselil

na Valvazorjev trg št. 4

in se ob enem prav toplo priporočam v izdelovanje

talarjev, havelok-, vrhnjih sukenj itd.

France Pavšner,

530 3—3 krojač.

Najsigurnejše in najboljše

nalaganje glavnice

je v

4% zastavnih pismih gališkega zemliško-kreditnega društva.

Isti osiguravajo

več nego 4odstotno obrestovanje

ter so

pupilarno varna,

davka in fatiranja prosta,

sposobna za kavcije,

osebno za vlaganje **častniških ženitvenih kavcij;** razven teh prednostij vse vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253/33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri

J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod

v Ljubljani. 295 36

Dunajska borza.

Dne 9. oktobra.	Dne 8. oktobra.	Kreditne srečke, 100 gld.
Skupni državni dolg v notah 98 gld. 75 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld. 148 gld. 75 kr.	195 gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru 98 " 70 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld. 155 " 75 "	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. 140 " "
Avstrijska zlata renta 4% 123 " 30 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld. 196 " 50 "	Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld. 17 " 50 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron 97 " 70 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron 98 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld. 23 " 50 "
Ogerska zlata renta 4% 121 " 45 "	Tisine srečke 4%, 100 gld. 142 " 75 "	Salmove srečke, 40 gld. 69 " 50 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron 96 " 30 "	Dunavske vravnave srečke 5% 127 " 75 "	St. Genois srečke, 40 gld. 71 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. 1028 " — "	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878 107 " 35 "	Waldsteinove srečke, 20 gld. 50 " — "
Kreditne delnice, 160 gld. 967 " — "	Posojilo goriskega mesta — " — "	Ljubljanske srečke 24 " 75 "
London vista 124 " 40 "	4% kransko deželno posojilo 67 " 50 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. 164 " 50 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 61 " 10 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% 98 " 50 "	Akcije Ferdinandovev. železn., 1000 gl. st. v. 3375 " — "
20 mark 12 " 21 "	Priporitetne obveznice državne železnice 220 " — "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld. 478 " — "
20 frankov (napoleonador) 9 " 90 "	" južne železnice 3% 162 " 50 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr. 105 " 25 "
Italijanski bankovci 45 " 25 "	" južne železnice 5% 128 " 40 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba 75 " — "
C. kr. cekini 5 " 90 "	" dolenskih železnice 4% 98 " 50 "	Montanska družba avstr. plan. 84 " 30 "
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld. 171 " — "
		Papirnih rubljev 100 133 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.

Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjše dobitke.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svetli za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.